

Тема: 11. Автоматизація розрахунків із бізнес-планування

План

1. Автоматизація розрахунків із визначення потреби підприємства в матеріально-технічних ресурсах та потреби в кадрах.
2. Типологія та розділи бізнес-плану.
3. Розрахунок прогнозних цін на продукцію.

Література

1. Ясинський В., Гайдей О. Бізнес-планування. Теорія і практика: Навч. посіб. - К.: Каравела, 2006. - 232 с.
2. Ананьєв О.М., Білик В.М. Інформаційні системи і технології в комерційній діяльності: Підручник.-Львів: Новий Світ. - 2006.
3. Інформаційні системи і технології в економіці. / За ред .д.е.н., проф. В.С.Пономаренка. - К.:ВЦ "Академія", 2002. - 544 с.
4. Білик В.М., Костирко В.С. Інформаційні технології та системи: Навчальний посібник.- К.:Центр навчальної літератури, 2006. – 232 с.

1. Автоматизація розрахунків із визначення потреби підприємства в матеріально-технічних ресурсах та потреби в кадрах.

Досвід зарубіжних і вітчизняних підприємств свідчить, що в ринкових умовах стабільного успіху в бізнесі неможливо досягнути не здійснюючи бізнес-планування. Воно є важливою умовою функціонування підприємств, їх економічного росту та розвитку.

Бізнес-планування – це процес розроблення і детального обґрунтування реалізації підприємницької ідеї, який включає аналіз ринкових, виробничих, організаційних і фінансових аспектів передбачуваного бізнесу та визначення найкращих способів досягнення наперед встановлених цілей. Бізнес-планування дозволяє передбачити проблеми, які можуть з'явитися в процесі реалізації підприємницької ідеї та знайти ефективні шляхи їх вирішення.

Бізнес-планування також може моделювати систему управління новим бізнесом, забезпечує основу для прийняття ефективних управлінських рішень та сприяє зниженню ризиків підприємницької діяльності.

2. Типологія та розділи бізнес-плану.

Орієнтовний склад бізнес-плану:

1. Титульний лист
2. Зміст бізнес-плану
3. Резюме
4. Галузь, підприємство та його продукція
5. Дослідження і аналіз ринку
6. План маркетингу
7. Виробничий план
8. Організаційний план
9. Фінансовий план
10. Оцінка ризиків і їх страхування
11. Додатки

Загальна логіка розробки бізнес-плану така:

- 1) вибір виду продукції для ринку;
- 2) дослідження ринкового середовища майбутнього бізнесу;
- 3) вибір місцезнаходження підприємства;
- 4) прогнозування обсягів продажу продукції;
- 5) визначення виробничих параметрів майбутнього бізнесу;
- 6) опрацювання цінової та збутової політики;
- 7) вибір форми бізнесу та визначення його організаційних параметрів;
- 8) опис можливих ризиків і розробка заходів щодо їх мінімізації;
- 9) оцінка фінансових параметрів майбутнього бізнесу;
- 10) Написання резюме та висновків бізнес-плану.

Технічні засоби і програмне забезпечення, які використовують в процесі фінансового планування і контролю, утворюють програмно-технологічну компоненту. В процесі бізнес-планування найбільш широко застосовують програми Comfar, Project Expert, пакети компаній „ІНЕК” та „Альт-Інвест” та інші. При неможливості придбання спеціального програмного забезпечення, відповідна комп’ютерна модель бізнес-плану може бути реалізована в середовищі MS Excel, а для презентації результатів планування доцільно використати засоби пакета MS PowerPoint.

Програма Project Expert

Кожен, хто має приймати рішення, що визначають долю великих коштів, багато б дав за те, щоб точно знати наслідки цих рішень. Це важливо для фінансових директорів компаній чи менеджерів. Невдале рішення може виявитися фатальним для компанії і її кредиторів.

Життя не можна повторити, але можна змодельовати. Це робиться за допомогою комп’ютерних програм. Для цього потрібно описати мовою програми всі істотні особливості того сценарію, що передбачається реалізувати на практиці. Умови, від яких залежить хід сценарію, визначаються як параметри програми. Регулюючи параметри, можна спостерігати, до яких наслідків приводять рішення, що не залежать від волі людини, зміни зовнішніх факторів. При цьому можна нічим не ризикуючи, робити стільки дублів, скільки буде потрібно, щоб переконатися, що обране рішення приведе до очікуваного результату при заданому наборі параметрів.

Project Expert втілює імітаційну модель, за допомогою якої можна відтворити діяльність компанії.

Господарську діяльність можна розглядати як безупинний ланцюг перетворень активів з однієї форми в іншу. Ці перетворення завжди проходять через гроші. Таким чином, рух грошей відбиває усе, що відбувається в економіці. Спостерігаючи грошові потоки, можна судити про предмети, що їх породжують.

Програма Project Expert, як інструмент фінансового аналізу, виконує дві основні функції: по-перше, перекладе опис діяльності підприємства з мови користувача у формалізований опис грошових потоків; по-друге, обчислює показники, по яких фінансовий менеджер може судити про результативність прийнятих рішень.

На практиці, фінансовому менеджеру важливо не тільки самому переконатися в обґрунтованості розробленого плану, але і переконати в цьому інвестора, гроші якого він припускає залучити для розширення діяльності компанії або для розвитку нового бізнесу.

Найважливішим результатом застосування програми Project Expert для розробки інвестиційного проекту є створення бізнес-плану, що задовольняє стандартам.

На відміну від фінансового менеджера, бухгалтер цікавиться не майбутнім, а минулим. Його задачею є підготовка фінансової звітності для державних установ і акціонерів компанії. Project Expert створює фінансові звіти, по яких можна визначити стан компанії в будь-який момент часу.

Робота з Project Expert може бути представлена у вигляді наступних основних кроків:

1. Побудова моделі.
2. Визначення потреби у фінансуванні.
3. Розробка стратегії фінансування.
4. Аналіз фінансових результатів.
5. Формування і друк звіту.
6. Введення й аналіз даних про поточний стан проекту в процесі його реалізації.

Побудова моделі. Процес побудови моделі найбільш трудомісткий і вимагає значної підготовчої роботи зі збору й аналізу вхідних даних. Різні модулі Project Expert незалежні і доступні користувачу практично в будь-якій послідовності. Однак, відсутність деяких необхідних вхідних даних може блокувати доступ до інших модулів програми. В першу чергу потрібно ввести наступні вхідні дані:

- дата початку і тривалість проекту;
- перелік продуктів і/чи послуг, виробництво і збут яких буде здійснюватися в рамках проекту;
- дві валюти розрахунку для платіжних операцій на внутрішньому і зовнішньому ринках, а також їхній обмінний курс і прогноз його зміни;
- перелік, ставки й умови виплат основних податків;
- для діючого підприємства також варто описати стан балансу, включаючи структуру і склад наявних активів, зобов'язань і капіталу підприємства на дату початку проекту.

Наступним етапом процесу побудови моделі є опис плану розвитку підприємства (проекту). Для цього необхідно ввести наступні вхідні дані:

- інвестиційний план, включаючи календарний план робіт із указівкою витрат і використовуваних ресурсів;
- операційний план, включаючи стратегію збуту продукції чи послуг, план виробництва, план персоналу, а також виробничі витрати і накладні витрати.

Визначення потреби у фінансуванні. Для визначення потреби у фінансуванні варто зробити попередній розрахунок проекту. У результаті попереднього розрахунку визначається ефективність проекту без обліку вартості капіталу, а також визначається обсяг коштів, необхідний і достатній для покриття дефіциту капіталу в кожний розрахунковий період часу з кроком один місяць.

Розробка стратегії фінансування підприємства. Після визначення потреби у фінансуванні розробляється план фінансування. Користувач має можливість описати два способи фінансування:

- за допомогою залучення акціонерного капіталу;
- за допомогою залучення позикових коштів.

У процесі розробки стратегії фінансування проекту користувач має можливість промоделювати обсяг і періодичність виплачуваних дивідендів, а також стратегію використання вільних.

Аналіз ефективності проекту. У процесі розрахунків Project Expert автоматично генерує стандартні звітні бухгалтерські документи:

- звіт про прибутки і збитки;
- бухгалтерський баланс;
- звіт про рух коштів;
- звіт про використання прибутку.

На основі даних звітних бухгалтерських документів здійснюється розрахунок основних показників ефективності і фінансових коефіцієнтів.

Користувач може розробити кілька варіантів проектів відповідно до різних сценаріїв їхньої реалізації. Після визначення найбільш ймовірного сценарію проекту він приймається за базовий. На основі базового варіанта проекту робиться аналіз чутливості і визначаються критичні значення найбільш важливих факторів, що впливають на фінансовий результат проекту.

Формування звіту. Після завершення аналізу проекту формується звіт. У Project Expert передбачений спеціальний генератор звіту, що забезпечує компонування і редагування звіту за бажанням користувача. У звіт можуть бути убудовані не тільки стандартні графіки і таблиці, але також таблиці і графіки, побудовані користувачем за допомогою спеціального редактора.

Контроль за ходом реалізації проекту. У Project Expert передбачені засоби для уведення фактичної інформації про хід реалізації проекту. Актуальна інформація може вводитися щомісяця. На основі введеної актуальної інформації і плану формується звіт про неузгодженості планової і фактичної інформації, що може бути використана в процесі керування проектом.

Контрольні запитання

1. Для чого складають бізнес-план?
2. Які відомі типи бізнес-планів?
3. Назвіть орієнтований склад бізнес-плану.
4. Призначення програми Project Expert.
5. Порядок створення бізнес-плану у програмі Project Expert.